

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach

LKI.410.008.07.2016
P/16/070

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Kielcach
al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 4, 25-520 Kielce
T +48 41 249 91 00, F +48 41 249 91 05
lki@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/16/070 – Przeciwdziałanie e-uzależnieniu dzieci i młodzieży.
<i>Okres objęty kontrolą</i>	Od 1 stycznia 2013 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach.
<i>Kontroler</i>	Krzysztof Kopeć, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKI/18/2016 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1)
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Promedic Centrum Psychoterapii Agnieszki Nehrebeckiej (dalej: Centrum), ul. Bednarska 3, 28-400 Pińczów.
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Agnieszka Nehrebecka, Dyrektor Centrum. (dowód: akta kontroli str. 2)

II. Ocena kontrolowanej działalności¹

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą w Centrum, zgodnie z wymogami określonymi w umowie ze Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia² (dalej: ŚOW NFZ), udzielono pomocy terapeutycznej sześciu pacjentom uzależnionym od komputera lub Internetu, w tym pięciu w wieku do lat 18. Warunki realizacji świadczeń w zakresie terapii e-uzależnień stworzone w Centrum spełniały wymogi określone w odpowiednich regulacjach Ministra Zdrowia³, zarówno w zakresie potencjału rzeczowego jak i osobowego.

Centrum nie podejmowało działań w celu pozyskania środków z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych na rozpropagowanie wśród młodzieży materiałów edukacyjnych na temat uzależnień behawioralnych, prowadziło natomiast bezpłatnie działania edukacyjno-informacyjne i rozpowszechniało wśród dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów wiedzę na temat uzależnień, w tym uzależnień od komputera i Internetu.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

Centrum w kontrolowanym okresie funkcjonowało jako niepubliczny zakład opieki zdrowotnej. Do zadań Centrum zgodnie z postanowieniami statutu należało m.in.:

- ochrona i promocja zdrowia,
- realizacja programów psychoterapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, zmieniających świadomość,

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen cząstkowych dotyczących działalności w badanym obszarze: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny cząstkowej według proponowanej skali byłoby niemożliwe lub nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, należy zastosować ocenę opisową.

² Umowa nr 13-PSY04-12-03072-039 o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień zawarta 23 stycznia 2012 r. ze Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia, aneksowana 1 lutego 2013 r., 31 stycznia 2014 r., 12 lutego 2015 r. oraz 2 lutego 2016 r.

³ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. z 2013 r. poz. 1227) (dalej: rozporządzenie z 30 sierpnia 2009 r.) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. poz. 1386, ze zm.), obowiązujące od 12 grudnia 2013 r. (dalej: rozporządzenie z 6 listopada 2013 r.).

- realizacja programów psychoterapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych od hazardu, Internetu,
- realizacja warsztatów i treningów psychologicznych,
- realizacja turnusów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin,
- realizacja turnusów socjoterapeutycznych i profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- udzielanie pełnego zakresu indywidualnych świadczeń zapobiegawczo-leczniczych,
- prowadzenie działań konsultacyjno-edukacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, bliskich i znajomych,
- realizacja pełnego zakresu świadczeń opieki psychiatrycznej,
- diagnozowanie, leczenie i psychoterapia osób z zaburzeniami zdrowia psychicznego,
- diagnoza i poradnictwo psychologiczne,
- konsultacje i realizacja psychoterapii zaburzeń psychosomatycznych i nerwicowych,
- wspieranie działań placówek podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie diagnozy i krótkiej interwencji i konsultacji,
- działania profilaktyczne ukierunkowane na środowiska dzieci, młodzieży i ich rodziców, poprzez realizację programów profilaktycznych i pracę edukacyjno-warsztatową.

W okresie objętym kontrolą Centrum posiadało dwie jednostki organizacyjne, w Pińczowie i w Staszowie. Zarówno w skład jednostki organizacyjnej w Pińczowie jak i w Staszowie wchodziły: Poradnia Leczenia Uzależnień, Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych, Poradnia Zdrowia Psychicznego, Poradnia Leczenia Nerwic oraz Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży. Ponadto w skład jednostki w Staszowie wchodził Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu.

(dowód: akta kontroli str. 7-51)

Na stronie internetowej Centrum <http://www.poradniapromedic.twojeuti.pl/> zawarte zostały najważniejsze informacje o jednostce. Zakres informacji umieszczonych na ww. stronie internetowej obejmował m.in.: ofertę w zakresie specjalistycznej pomocy świadczonej przez terapeutów uzależnień zatrudnionych w Centrum, godziny otwarcia oraz dane kontaktowe.

(dowód: akta kontroli str. 233-234)

Pomoc terapeutyczną w zakresie e-uzależnień dzieci i młodzieży Centrum prowadziło na podstawie umowy nr 13-PSY04-12-03072-039 o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień zawartej 23 stycznia 2012 r. ze Świętokrzyskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia. W oparciu o postanowienia ww. umowy Centrum udzielało m.in. świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie prowadzenia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych innych niż alkohol oraz w zakresie leczenia uzależnień.

Warunki realizacji świadczeń w powyższych zakresach w warunkach ambulatoryjnych, w kontrolowanym okresie, określał załącznik nr 7 do rozporządzenia z 30 sierpnia 2009 r. oraz załącznik nr 7 do rozporządzenia z 6 listopada 2013 r.

Centrum, zatrudniając nieprzerwanie w kontrolowanym okresie lekarza specjalistę drugiego stopnia w dziedzinie psychiatrii, lekarza specjalistę drugiego stopnia w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży, lekarza specjalistę w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży, dwóch certyfikowanych specjalistów terapii uzależnień⁴ i dwie osoby ubiegające się o otrzymanie certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień, spełniało powyższe warunki.

(dowód: akta kontroli str. 182-183)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Centrum nie składali wniosków o dofinansowanie realizacji zadań ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, gdyż jak wyjaśniła Dyrektor Centrum, z informacji uzyskanych w Krajowym Biurze ds. Przeciwdziałania Narkomanii wynikało, że środki z funduszu są w większości przeznaczone dla organizacji pozarządowych. Dyrektor podkreśliła, że Centrum ze względu na niewielki kontrakt z NFZ

⁴ Zgodnie z rozporządzeniem z 30 sierpnia 2009 r., specjalista terapii uzależnień to osoba, która posiada kwalifikacje specjalisty terapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224, ze zm.) lub posiada kwalifikacje specjalisty psychoterapii uzależnień, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, ze zm.).

w zakresie uzależnień, kilkakrotnie bezskutecznie zwracało się o pomoc finansową do władz samorządowych z terenu powiatów staszowskiego i pińczowskiego.

(dowód: akta kontroli str. 219, 220)

W kontrolowanym okresie w Centrum udzielono pomocy terapeutycznej sześciu pacjentom uzależnionym od komputera lub Internetu, w tym pięciu w wieku do lat 18.

(dowód: akta kontroli str. 52)

Świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia uzależnień udzielało w Centrum (według stanu na dzień 15 maja 2016 r.):

- dwóch specjalistów terapii uzależnień z certyfikatem⁵ wydanym przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii z 20- i 10-letnim doświadczeniem zawodowym,
- dwóch terapeutów uzależnień w trakcie certyfikacji⁶ z pięcioletnim i rocznym doświadczeniem zawodowym;
- lekarz posiadający specjalizację drugiego stopnia w dziedzinie psychiatrii.
- dwóch lekarzy specjalistów w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży (w tym jeden ze specjalizacją drugiego stopnia).

Wszyscy ww. terapeuci posiadali wykształcenie wyższe. Dwóch z nich ukończyło studia magisterskie na kierunku pedagogika, jedna na kierunku socjologia, jeden na kierunku turystyka i promocja zdrowia. Dwóch z terapeutów ukończyło również studia podyplomowe, jeden w zakresie *Organizacji i zarządzania w ochronie zdrowia* oraz *Przeciwdziałania przemocy w rodzinie i Rozwiązywania problemów alkoholowych* drugi w dziedzinie *Terapeuta zajęciowy*.

(dowód: akta kontroli str. 182-213)

W szkoleniach i konferencjach poświęconych tematyce e-uzależnień uczestniczyło troje z ww. terapeutów. W 2013 r. wzięli oni udział w konferencji szkoleniowej pn. *Uzależnienie od komputera i Internetu, problemy diagnostyczne i terapeutyczne* zorganizowanej przez Fundację *Zależni-Nie-Zależni* ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych. Program konferencji obejmował 23 godziny wykładów i 11 godzin warsztatów.

(dowód: akta kontroli str. 191, 200, 202)

Zatrudnienie w formie umowy o pracę – według stanu na dzień 1 maja 2016 r. – posiadało trzech terapeutów, w tym dwóch w wymiarze 37,55 godzin tygodniowo, a jeden – 40. Czwarty terapeuta zatrudniony był na umowę zlecenie (wymiar czasu pracy wynosił 10 godzin tygodniowo).

(dowód: akta kontroli str. 182-183)

Poradnia miała do swojej wyłącznej dyspozycji pięć pomieszczeń w Pińczowie o łącznej powierzchni 98 m² oraz pięć gabinetów w Staszowie o łącznej powierzchni 178 m². W pomieszczeniach tych prowadzono terapię indywidualną. W każdej z ww. jednostek organizacyjnych jeden z gabinetów dostosowany był i służył również do prowadzenia terapii grupowej.

(dowód: akta kontroli str. 112, 232)

W latach 2013-2016 w Poradni udzielono pomocy terapeutycznej pięciu nieletnim pacjentom uzależnionym od komputera w wieku 11, 14, 15, 16 i 17 lat.

Wszyscy nieletni pacjenci posiadali skierowanie do poradni specjalistycznej wystawione przez psychiatrę zatrudnionego w Centrum z rozpoznaniem uzależnienie od komputera lub Internetu (F63.8 – *Inne zaburzenia nawyków i popędów*).

Proces terapeutyczny zastosowany u wszystkich nieletnich pacjentów przebiegał według jednolitego schematu. Na pierwszym spotkaniu terapeuta próbował dowiedzieć się, co

⁵ Zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, certyfikat specjalisty terapii uzależnień wydawany jest osobie, która ukończyła szkolenie w dziedzinie uzależnienia, zgodnie z programem wybieranym w drodze konkursu przeprowadzanego przez Biuro, co najmniej raz w roku kalendarzowym. Certyfikat ten, zgodnie z art. 27 ust. 7 ww. ustawy, może otrzymać osoba, która ukończyła studia wyższe (zgodnie z pierwotnym tekstem tej ustawy, certyfikat specjalisty terapii uzależnień mogła uzyskać osoba posiadająca wyższe wykształcenie medyczne lub wyższe wykształcenie w dziedzinie psychologii, pedagogiki, resocjalizacji, socjologii, nauk o rodzinie lub teologii).

⁶ Jeden z terapeutów od 2011 r., drugi natomiast od 2015 r. są uczestnikami specjalistycznego szkolenia do uzyskania certyfikatu specjalisty terapii uzależnień prowadzonego przez Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii w Katowicach, rekomendowanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii i certyfikowanego przez Ministerstwo Zdrowia.

skłoniło osobę nadużywającą komputer do przyścia do Centrum i dokonywał diagnozy problemu wg ICD-10⁷.

W tym celu u czterech nieletnich pacjentów wykorzystano test diagnostyczny zawierający 20 pytań⁸, natomiast u jednego pacjenta przeprowadzono test uzależnienia od Internetu dr Kimberly Young składający się z ośmiu pytań.

W trakcie kolejnych spotkań terapeuta budował motywację do podjęcia leczenia oraz określał zasady dla osób chcących wyjść z problemu uzależnienia.

U wszystkich nieletnich pacjentów zdiagnozowano uzależnienie od komputera lub Internetu i zastosowano terapię indywidualną opartą o indywidualny program terapeutyczny – *Komputer*.

W ramach ww. indywidualnego programu przewidziano: siedem godzin na rozpoznanie destrukcji komputerowej, dwie godziny na budowanie motywacji do leczenia oraz po jednej godzinie na diagnozę problemu wg ICD-10, przedstawienie zasad dla osób chcących wyjść z problemu uzależnienia od komputera oraz następujące zagadnienia:

- system iluzji i zaprzeczeń (mechanizmy obronne),
- rozpoznanie własnych cech obronnych,
- głód komputera,
- bezsilność wobec używania komputera,
- wyzwalacze zewnętrzne i wewnętrzne,
- sygnały ostrzegawcze,
- budowanie indywidualnego planu zdrowienia,
- określenie obszarów do dalszej terapii.

(dowód: akta kontroli str. 63-111)

Szczegółowy przebieg terapii nieletnich pacjentów leczonych w Centrum w kontrolowanym okresie przedstawiał się następująco:

Mateusz F. uczęszczał na terapię w okresie od 13 maja do 9 czerwca 2014 r. W tym czasie uzyskał jedną poradę lekarską diagnostyczną oraz trzy porady diagnostyczne. Terapeuta przeprowadził edukację i podejmował działania na rzecz zmotywowania pacjenta do podjęcia terapii. Pacjent odmawiał współpracy z terapeutą, a na terapię zgłaszał się z zalecenia i woli matki. Pacjent przestał przychodzić i terapia została przerwana.

(dowód: akta kontroli str. 55-62)

Szymon W. został poddany terapii w okresie od 4 do 21 marca 2014 r. W ramach terapii uzyskał poradę lekarską diagnostyczną, jedną poradę diagnostyczną oraz odbył dwie sesje psychoterapii indywidualnej. Terapeuta podejmował działania na rzecz zmotywowania pacjenta do podjęcia terapii. Pacjent przestał zgłaszać się do poradni, co uniemożliwiło dalsze interwencje terapeutyczne.

(dowód: akta kontroli str. 63-74)

Piotr M. uczestniczył w zajęciach terapeutycznych w okresie od 1 kwietnia 2014 r. do 20 maja 2014 r. W tym czasie uzyskał jedną poradę diagnostyczną i odbył trzy sesje psychoterapii indywidualnej. Terapeuta podejmował działania zmierzające do złagodzenia prezentowanego przez pacjenta oporu dotyczącego udziału w terapii i edukacji pacjenta na temat uzależnienia. Pacjent przestał zgłaszać się do poradni, co uniemożliwiło dalsze oddziaływania terapeutyczne.

(dowód: akta kontroli str. 75-81)

Piotr J. uczęszczał na terapię w okresie od 3 marca do 9 grudnia 2014 r. W tym okresie uzyskał jedną poradę diagnostyczną i odbył 23 sesje psychoterapii indywidualnej. Terapeuta podejmował działania motywacyjne i psychoedukacyjne skierowane na dostarczenie najważniejszych informacji dotyczących mechanizmów uzależnienia od komputera i innych uzależnień niezbędnych do zmiany przekonań i postaw w funkcjonowaniu pacjenta. Prowadził rozpoznanie i leczenie najważniejszych problemów związanych z uzależnieniem pacjenta. Oddziaływania prowadzone były metodą kognitywno-behawioralną⁹. Pacjent współpracował,

⁷ Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych.

⁸ Dostępny w Internecie m.in. pod adresem <https://www.stoz.pl/profilaktyka/>.

⁹ Psychoterapia metodą kognitywno-behawioralna zwana też terapią poznawczo-behawioralną (cognitive-behavioral therapy – CBT), jest metodą leczenia zaburzeń psychicznych, trudności emocjonalnych oraz problematycznych zachowań. Charakteryzuje

wykonywał zadania terapeutyczne, mówił o swoich problemach, czynnie uczestniczył w swojej terapii. Zakończony został etap motywacyjno-edukacyjny podstawowej terapii uzależnień. Odnotowano zadowalającą poprawę ogólnego funkcjonowania pacjenta w zakresie zachowań nałogowych. Pacjent zgłaszał zadowolenie ze zmiany funkcjonowania. Nie podjął jednak terapii pogłębionej¹⁰.

(dowód: akta kontroli str. 82-100)

Jakub S. był pacjentem Centrum w okresie od 13 listopada 2012 r. do 12 lutego 2013 r. W tym okresie odbył 27 sesji psychoterapii indywidualnej. Terapeuta podejmował działania motywacyjno-edukacyjne. Pacjent współpracował, wyrażał potrzebę częstych spotkań terapeutycznych. Stawiał się na spotkania dwa razy w tygodniu, wykonywał zadania terapeutyczne, dokonywał zmian funkcjonowania, czynnie uczestniczył z zaangażowaniem w swojej terapii. Podstawowa terapia uzależnień została praktycznie zakończona. Uzyskano zadowalającą zmiany i poprawę w funkcjonowaniu pacjenta. Pacjent nie zgłosił się na dwa ostatnie spotkania mające określić plan zdrowienia i dalsze cele terapii pacjenta oraz ewentualne podjęcie terapii pogłębionej.

(dowód: akta kontroli str. 101-111)

W żadnym z ww. przypadków Centrum nie prowadziło monitoringu efektów terapii. Dyrektor wyjaśniła: *Monitorowanie efektów terapii tzn. pozyskiwanie informacji dotyczących trwałości zmian w ogólnym (społeczno-zawodowo-rodzinnym) funkcjonowaniu wprowadzonych przez pacjenta w okresie terapii oraz trwałości zmian w zakresie korzystania z komputera/Internetu/gier komputerowych możliwe jest jedynie w przypadku długotrwałego kontaktu z pacjentem w terapii pogłębionej (po zakończeniu terapii podstawowej). Niektórzy pacjenci uczestniczą w długoterminowej terapii uzależnień i wtedy monitorowanie efektów terapii odbywa się w sposób ciągły i naturalny poprzez kontakt z pacjentem na kolejnych sesjach terapeutycznych. Jednak są pacjenci, którzy po zakończeniu terapii podstawowej lub przerwaniu terapii zwykle przerywają kontakt z poradnią, co w sposób bezpośredni uniemożliwia prowadzenie monitoringu trwałości efektów terapeutycznych. Ponadto kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia nie przewiduje refundacji kosztów takiego monitoringu. Nie istnieją również prawne wymogi, co do prowadzenia rzeczono monitoringu, a poradnia nie jest do tego uprawniona. Monitorowanie efektów leczenia możliwe jest w przypadku pacjentów skierowanych na leczenie przez sąd (dotyczy alkoholu i narkotyków) i tylko wtedy jest możliwe monitorowanie efektów leczenia, jednak tylko do czasu obowiązywania postanowienia sądu. Monitorowanie odbywa się przez organ, który wydał postanowienie o leczeniu i za pomocą informacji uzyskanych od jednostki leczącej, rodziny, środowiska czy pracodawcy.*

(dowód: akta kontroli str. 52-54, 217-218)

U wszystkich nieletnich pacjentów leczonych w Centrum rozpoznano jednostkę chorobową F63.8 – *Inne zaburzenia nawyków i popędów (impulsów)*¹¹. Jednostka ta została wykazana i rozliczona ze ŚOW NFZ. W kontrolowanym okresie świadczeniodawca rozliczył z NFZ 507 jednostek rozliczeniowych na kwotę 4.056 zł.

(dowód: akta kontroli str. 215)

W okresie objętym kontrolą jednostki samorządu terytorialnego, na terenie których funkcjonowało Centrum tj.: Starostwa Powiatowe w Pińczowie i Staszowie oraz Urzędy Miasta i Gminy w Pińczowie i w Staszowie nie uwzględniały w programach polityki zdrowotnej problematyki e-uzależnień.

(dowód: akta kontroli str. 226-231)

W ramach prowadzonej w latach 2013-2016 (do 15 maja 2016 r.) działalności edukacyjno-informacyjnej, Centrum – jak wynika z wyjaśnień Dyrektora Centrum – przeprowadziło kilkugodzinne spotkania z rodzicami i młodzieżą szkół podstawowych w Staszowie, szkół

się ustrukturuowanym i zorientowanym na określone cele i problemy sposobem współpracy terapeuty i klienta/pacjenta. Definicja za <http://www.centrumdobreiterapii.pl/materialy/psychoterapia-poznawczo-behawioralna-cbt/>.

¹⁰ W terapii podstawowej głównym nurtem jest radzenie sobie z zatrzymaniem uzależnienia, natomiast w terapii pogłębionej jest czas na zdobywanie umiejętności radzenia sobie także z innymi, często trudnymi sprawami we wszystkich sferach życia, z których niektóre są konsekwencją nałogu, a inne wynikają z zaburzonego, często bardzo destrukcyjnego funkcjonowania całej rodziny (otoczenia). Definicja za <http://osrodek-terapii.com/terapia-poglebiona.html>.

¹¹ Jednostka chorobowa według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych (ICD-10).

gimnazjalnych w Rakowie oraz Ośrodka Wychowawczego w Rembowie. W spotkaniach tych, według szacunków Dyrektora, uczestniczyło około 200 uczniów i około 150 rodziców. Wymienione działania przeprowadzone zostały bezpłatnie, a koszt ulotek informacyjnych pokryty został ze środków Centrum. Jak dodała Dyrektor, pracownicy Centrum rozesłali również do szkół informację o możliwości leczenia, terapii, diagnozy, porady terapeutycznej i lekarskiej w zakresie wszystkich uzależnień.

(dowód: akta kontroli str. 218-219)

Z wyjaśnień Dyrektora Centrum wynika, że widzi potrzebę prowadzenia szerszych działań w zakresie profilaktyki/terapii e-uzależnień. Jako największy problem w walce z e-uzależnieniami Dyrektor wskazała niską świadomość i brak kompetencji w społeczeństwie do rozpoznawania zagrożeń oraz już istniejących problemów. Sytuacja ta znajduje swoje odzwierciedlenie w niskim współczynniku osób zgłaszających się z problemem e-uzależnień do specjalistów terapii uzależnień oraz tendencji do bagatelizowania własnych problemów przez osoby doświadczające trudności w tym aspekcie i przedłużaniu się stanów chorobowych oraz pogłębianiu wszelkiego rodzaju powikłań. W opinii Dyrektora: *Poradnie Leczenia Uzależnień powinny obligatoryjnie otrzymywać środki finansowe na realizację działań profilaktyczno-edukacyjnych od Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych oraz bezpłatne materiały edukacyjne w zakresie e-uzależnień, celem dalszego przekazania i wykorzystania w działaniach profilaktycznych.*

(dowód: akta kontroli str. 219)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹² kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach.

Kielce, dnia 22 czerwca 2016 r.

Kontroler
Krzysztof Kopeć
specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Kielcach

Dyrektor
Grzegorz Walendzik

.....
podpis

¹² Dz. U. z 2015 r. poz. 1096, ze zm.